

Sayı : 18614
Tarih : 17.05.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Rize'ye 34, Hopa'ya 54, Artvin'e 125 kilometre uzaklıkta bulunan Rize-Artvin Havalimanının açılışı 14 Mayıs 2022 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Rize'nin Pazar ilçesi sınırları içinde, 3 milyon metrekare alanda inşa edilen havalimanının yıllık yolcu kapasitesi 3 milyon olarak belirtilmiştir.

Temeli 3 Nisan 2017'de atılan havalimanı Projesinde, Ordu-Giresun Havalimanı'ndan 2,5 kat fazla olarak 100 milyon ton taş dolgu malzemesi kullanılmıştır. Havalimanının 8 Eylül 2016'da yapılması planlanan yapım ihalesi projedeki değişiklik nedeniyle iptal edilmiş, daha sonra 2 Kasım 2016'da yapılan ihaleyi 1,078 milyar lira teklif veren Cengiz İnşaat-Aga Enerji ortaklığı kazanmıştır. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan açılış töreninde havalimanının tamamının 4.4 milyar TL'ye mal olduğunu açıklamıştır.

Havalimanının inşa edildiği dolgu alanının sondaj çalışmalarıyla ilgili ayrıntılı belgelere ulaşan Karadeniz Teknik Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi, Jeoloji Uzmanı Prof. Dr. Osman Bektaş, Avrupa Uzay Ajansı (ESA) Sentinel uydu verilerine göre; Ordu-Giresun Havalimanı'nın deniz tarafının çöktüğünü, kara tarafının yükseldiğinin, burada zemindeki oturumların devam ettiğini, zamanla üst yapının daha çok hasar göreceğini, Rize-Artvin Havalimanı inşasında en fazla 40 metrelik sondajların yapıldığını, sondajların bir kısmının denizel kumun içinde kaldığını, kum içinde kalan sondajların en az 100 metre devam etmesi gerektiğini, ayrıca, denizaltı faylarının oluşturduğu çukur ve sırt şeklindeki topoğrafya üzerine çökelmiş suya doygun kil, silt ve kumların kalınlıkları farklı olduğundan zamanla üstteki dolgunun ve pistin oturmasının da farklı olduğunu açıklamıştır.

Havalimanı projesine karşı uzmanların eleştirdiği bir diğer konu da deprem riskinin ve denizaltı heyelanlarının oluşturduğu tehlikelerin göz ardı edilmesidir. Gürcistan'da, 2017 yılında meydana gelen 5.1 büyüklüğündeki depremin Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki fay hattını

tetiklediği ve yarılmayı hızlandırdığı saptanmıştır. Dördüncü deprem kuşağındaki bölge, üçüncü deprem riski bölgesine çekilmiştir. Uzmanlar, Karadeniz sahil kesiminin deprem riskinin iç kesimlere oranla daha yüksek olduğunu belirtmektedir.

Rize-Artvin Havalimanı inşaatında kullanılan dolgu için gerekli taşların alındığı Pazar ilçesi Sivrikale, Subaşı, Hisarlı, Derebaşı ve Yavuz köylerindeki taş ocaklarının doğaya ve yaşam alanlarına verdiği zararlara karşı, yöre halkı Rize Valiliği'nce verilen ÇED gerekli değil kararına karşı dava açmak zorunda kalmışlardır. Karadeniz Bölgesinde yoğun şekilde faaliyet gösteren taş ocakları; ormanlık alanlara ve yaşam alanlarına zarar vermektedir. 23 Ocak 2010 tarihli ve 27471 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Yeniden Doğaya Kazandırılması yönetmeliğine göre, Rize Artvin Havalimanı inşasına malzeme temini için açılan taş ocaklarının bulunduğu alanların ekolojik olarak bozulmadan önceki haline getirilmesi gerekmektedir.

Deniz ve sahillerin doldurulması ile yapılan projeler, kıyı erozyonu tetiklerken, ekolojik yıkımlara neden olmakta, canlıların yaşama ortamı altüst edilmekte, deniz suyunun kimyasal ve fiziksel özellikleri bozulmaktadır. Deniz suyunun kendi kendini yenileme, devşirme mekanizmaları yok edilmektedir. Benzer tekniklerle yapılan projelerin çoğunda daha faaliyete geçmeden çökmelerin, bozulmaların yaşanması, havalimanının güvenliği konusunda endişe yaratmakta ve çevre illerde havalimanları olmasına rağmen yapımında ısrar edilmesi rant projesi olarak değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda;

1- Sosyal medyada yer alan Rize-Artvin Havalimanı'na yıllık 3 milyon yolcu garantisi verildiği ve gidiş dönüş uçak biletlerinin 1327 TL olduğu iddiaları tarafınızdan Twitter paylaşımı ile yalanlanmıştır. Konuya ilişkin ihale süreci, şirketlerle anlaşmaların detayları vs şeffaf bir şekilde kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?

2- 8 Kasım 2019'da yapılan Üstyapı ve Müteferrik İşler İnşaatının 632 milyon TL'ye Cengiz İnşaat ve ASL İnşaat'a, 9 Mart 2022'de İlave İşler İnşaatı ihalesinin ASL İnşaat'a 369 milyon TL'ye kamuoyuna duyurulmadan, kapalı kapılar arkasında verildiği ve kamunun zarara uğratıldığı iddiaları doğru mudur?

3- Rize-Artvin Havalimanı'nın ekonomik ömrünün 25 yıl olacağı iddiası doğru mudur? Bakanlığınız ekonomik ömrünü ne kadar öngörmektedir? Bu durumda kamu yararı var mıdır?

66245

4- Rize-Artvin Havalimanı inşasında en fazla 40 metrelik sondajların yapıldığı, sondajların bir kısmı denizel kumun içinde kaldığı doğru mudur? Sondajların en az 100 metre devam ettirilmemesinin gerekçesi nedir? Havalimanında çökmeler ne şekilde takip edilecektir?

5- Havalimanının inşa edildiği dolgu alanının sondaj çalışmalarıyla ilgili ayrıntılı belgeler neden kamuoyu ile paylaşılmamaktadır?

6- Karadeniz Bölgesinde dolgu kullanılarak yapılan projelerin daha tamamlanmadan çöktüğü haberleri basında sıkça yer almaktadır. Havalimanı ve liman yapımında bu tekniğin kullanılmasında neden ısrar edilmektedir? Çökmeler sonucunda yaşanacak ekonomik kayıplar hesap edilmekte midir?

7- Havalimanına taş temin edilen ocakların faaliyetlerine son verilmiş midir? Taş ocaklarının rehabilitasyon işi ne şekilde yapılacaktır? Bakanlığınız projelerine malzeme sağlayan taş ocaklarından rehabilite edilen olmuş mudur?

8- Açılış töreninde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan konuşmasında "Uçaklarımız boş gidip geliyor. Bu uçaklar boş gidip gelirse bu ne Rize'ye ne de Artvin'e yakışır. Bu uçakları doldurun ki bu gidip gelişler çok daha farklı bir şekilde devam etsin" ifadelerini kullanmıştır. Uçak biletlerindeki yüksek fiyatlar dikkate alındığında uçaklar ne şekilde doldurulacaktır? Uçak biletleri için yeni düzenleme yapacak mısınız?

9- Deniz ve sahillerin doldurulması ile yapılan projelerinize malzeme temin edilen taş ocaklarının neden olduğu çevresel ve ekolojik yıkımlar ve dolgu yapılarak inşa edilen projelerin yarattığı tahribatlar dikkate alınarak bu tür projelerden vazgeçecek misiniz?